

# EDINOST

Izšla vsak dan, udobno nedelja in prazniki, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošilja uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konjorski lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina: na mesec 1.30 —, pol leta 1.18 — in celo leto 1.36 —. — Telefon uredništva in uprave št. 11-37.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotnik. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov min. po 20 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnim zavodom min. po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa 1 l. — Oglase sprejema inšerati oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravni Edinosti. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška št. 20.

## Iz Jugoslavije.

### Dr. Laginja hrvatski ban.

BELGRAD, 21. Dr. Matko Laginja je imenovan za bana Hrvatske in Slavonije.

### Narodno predstavništvo.

BELGRAD, 21. Kakor hitro bo vlada rešila najnujnejše posle, se sklicuje začasno narodno predstavništvo. Včeraj ob sedemnajstih so prisegli prestolonasledniku regentu Aleksandru vsi ministri nove vlade s predsednikom vred. V teku dne so prevzeli novi ministri svoje dolžnosti. Novav vlada hoče stopiti pred narodno predstavništvo s svojo programno izjavo. Seje se prično, ko dosepejo v Belgrad poslanci, ki so bili vsi brzojavno pozvani. V debati o vladni izjavi bo narodno predstavništvo zavzelo svoje stališče proti odloku, podanemu jugoslovanski državi glede jadranskega vprašanja. Narodno predstavništvo bo na najsvetnejši način izrazilo zahtevo našega troimenškega naroda severno-ameriški državi in njenemu predsedniku. Demokratska zasednica bo udeležena pri tej manifestaciji narodnega predstavništva. Vlada bo predložila parlamentu ratifikacijo mirovne pogodbe in volilni zakon. Obenem bo na tem prvem zasedanju izvoljen ustavni odbor.

### Sedanje vladne stranke.

BELGRAD, 22. V parlamentarnih krogih se trdi, da so poslanci, na katere se opira nova vlada, razdeljeni takole: Radikalci imajo 77 poslancev, Jugoslovski klub 19, Narodni klub 26, skupina Ribarca 6, Medakovičeva 5, zunaj strank jih je 5; vsega skupaj 138 poslancev. Poleg tega računa opozicijski blok, da bodo tudi poslanci iz Črne gore in iz krajev, okupiranih po Italiji, pomagali vladi v parlamentu.

### Interpelacije.

BELGRAD, 22. Na torkovi seji začasnega narodnega predstavništva je prebral tajnik Jovanović med drugimi interpelacijo poslanca Protića in tov. o znanjem in notranjem položaju države; interpelacijo posl. dr. Pavičevića na ministrskega predsednika glede neizročitve avstro-ogrskih častnikov sodiščem in interpelacijo na trgovskega ministra zaradi izdavanja izvoznice.

### Iz diplomatske službe.

BELGRAD, 22. Nj. kr. Visočanstvo prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal obsežen ukaz o napredovanju in nastavljanju diplomatskih uradnikov.

### Pašić pride v Belgrad?

BELGRAD, 22. Tu se je razširila vest, da dospje semkaj Pašić, vendar trdijo radikalni krogi, da ne vedo ničesar o njegovem prihodu.

### Uprava veleposestev.

BELGRAD, 18. Minister za agrarno reformo je v sporazumu s ministrom za poljedelstvo in z ministrom za šume in rude izdal novo naredbo o državnem nadziranju in državni upravi veleposestev. V zmislu te naredbe spadajo vsa veleposeda pod državno nadzorstvo, po potrebi jih pa prevzame država tudi v svojo upravo. Veleposesniki obdržijo popolno prostost glede načina obdelovanja in gospodarstva na celokupnem ozemlju onega dela svojega posestva, ki v zmislu postav in naredb ne pride v poštev za izročitev v začasni najem. Veleposesniki imajo dolžnost, da gospodarijo racionalno, v čemer stoji pod strogo državno kontrolo. To velja zlasti za živinorejo, vinogradništvo, mlekarstvo in sejanje sladkorne repe. Vsi veleposesniki so dolžni, da vodijo svoje knjigovodstvo v srbohrvatskem ali slovenskem jeziku.

### Poslaniki v Kodanju, Carigradu in Sofiji.

BELGRAD, 22. Nj. kr. Visočanstvo prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim se za poslanika v Kodanju postavlja Atanasije Solja, dosedajni predsednik deželne vlade v Sarajevu. Jesa Šimić, načelnik ministrstva za zunanje posle, je postavljen za poslanika v Carigradu, Milan Rakić, dosedajni poslanik v Danski, pa za poslanika v Sofiji.

### Zmanjšanje kurza tujih valut.

BELGRAD, 22. Finančno ministrstvo je doseglo končni uspeh na borzi in zmanjšalo kurz tujih valut. Srbsko - francoska banka se je v tej borbi pokazala kot popolnoma nemočna. Naš trgovski svet je s tem položajem nenavadno zadovoljen.

### Slovenska pesem v Belgradu.

BELGRAD, 22. Ljubljanski kvartet prof. dr. Kozine (dr. Kozina, Cegnar, Završan in Kragelj) je bil povabljen, da priredi v Belgradu tri koncerte v dvorani "Stanković". Koncerti so se vršili 14., 15. in 17. t. m. ter so imeli velikanski uspeh. Program vseh treh koncertov je obsegal 66 raznih slovenskih pesmi. Na programu so bile slovenske umetne pesmi, najmoderneje sonarode in zlasti naše prepele koroske narodne. Pesmi so bile sprejete naravnost s viharim odobravanjem. Največji utis so na naredile srbske pesmi; pred vsem je žela frenetično odobravanje po našem Oskaru Devu harmonizirana "Zar je morala doč", ki je napravila tolik utis, da se je večina poslušalcev jokala. Koncerte je posetila vsa tukajšnja slovenska inteligencija, med drugimi vsi slovenski ministri ter v Belgradu navzočimi slovenski poslanci. Kljub množici koncertov in drugih predpisanih zabav je vendar obiskalo koncerte precej belgradskega meščanstva. Pri koncertih smo opazili tudi člane tukajšnje ameriške, angleške in francoske misije. Kakor se doznava, je osebno pohvalil kvartet Mr. R. I. Leiper, dopisnik angleške lista "Morning Post", ki ni mogel prebrati naše lepe pesmi. Vseled utis, ki ga je dobil na koncertu, je izjavil, da ima sedaj o Slovencih popolnoma drugačno naziranje, kar da bo tudi pribežil v svojem, nam dosedaj nenaklonjenem listu. Slovenska pesem je žela toliko priznati, da so navzočni Amerikanci izjavili, da bi bilo potrebno, prirediti take koncerte tudi v Ameriki. Mr. Leiper je dejal, da bi slovenska pesem imela tudi v Londonu velikanski uspeh, ter je izrazil željo, da bi se njegovi rojaki glede Slovencev tako temeljito izpreobrili, kakor se je on sam.

### Valutno vprašanje.

BELGRAD, 22. Zdi se, da se radikalci glede valutnega vprašanja ne strinjajo z drugimi strankami, zastopanimi v parlam. zasednici. Jugoslovski klub in Narodni klub menita, da se mora krona zamenjati ali pari z novim dinarjem in vsak stari dinarski bankovec z novo kronsko novčanicjo v razmerju 1 : 4.

### Za vinogradništvo.

BELGRAD, 18. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je dovolilo kredit v znesku 4 milijonov kron za povzdigo vinogradništva.

### General Viora v Šibeniku.

SPLIT, 22. V Šibeniku se je vrnil divizijski general Viora. Italijani so ga sprejeli s cvetjem. General Viora je zasedel hišo predsednika pokrajinske vlade dr. Krstija in dal izobesiti zastavo. Popoldne je sviral na obali italijanska vojska godba, ki je priplul v luko italijanski parnik s 1200 vojakov. Italijanski so klicali "Doli Trumbić! Smrt Jugoslaviji in Trumbiću!" Po mestu so vozili oklopni avtomobili.

### Novačenje na Reki.

BAKAR, 22. Nekaj mladeničev je po novačenju na ulici počelo peti: "Jugoslovenska mati, nemoj tuguovati! Karabinjerji so jim poizkušali zabraniti petje, toda zastoj. Rekrutirani mladeniči se nadalje beže preko meje. Zanimivo je, da stoji na pozivu za nabore "Dobrovoljni legijonari", nekoliko vrst nižje pa opazka, da bo vsak, ki se ne javi, kaznovan z globo 200 lir ali s triletno ječo.

### Zader mora ostati Dalmaciji.

ZADAR, 22. Jugoslovski hišni posestniki v Zadru so se na svojem sestanku 15. t. m. bavili z raznimi gospodarskimi vprašanji z ozirom na nameravano politično rešitev zadarskega vprašanja, po kateri bi mesto samo ali skupaj z vso občino imelo postati svobodna država. Po vsestranskem razpravljanju so sklenili nastopno resolucijo: Jugoslovski hišni posestniki v Zadru, ki dejanski in po svedočenju javnih knjig predstavljajo polovico hišne posesti v tem mestu, zavračajo vsako rešitev, ki bi politično odtrgala mesto Zadar ali njegovo občino od zaledja. Ker bi taka ureditve izključila mesto od funkcij, ki jih je opravljalo stoletja kot glavno mesto dežele in ker bi to značilo depopulacijo in devalvacijo nepremične posesti ter bi v obče imelo za posledico njegovo gospodarsko propast, zahtevajo hišni posestniki po načelu samoodločevanja, da se pred končno politično ureditvijo posluša potom glasovanja narodova volja in da se uvažuje želje prebivalstva v Zadru in okolici.

### Prepoved javnih plesov.

LIUBJANA, 22. Deželna vlada za Slovence je za dobo do Velike noči prepovedala vse javne plesne. Dopolne so le na javljene goste omejene plesne prireditve, ki nudijo odraslim osebam dostojno zabavo. Srednjšolcem je udeležba tudi na takih plesih prepovedana. Za plesne vije in šole se predpisuje najstrožje nadzorstvo.

### Bankni uradniki v Bosni.

SARAJEVO, 22. V nedeljo popoldne se je vršila glavna skupščina banknih uradnikov za Bosno in Hercegovino, pri kateri je bilo odobreno poročilo blaginje. Iz poročila je razvidno, da znaša premoženje društva 800.000 kron, dasiravno je stavka banknih uradnikov v Zagrebu povzročila mnogo izgube. Nato je tajnik v svojem poročilu naznanil, da je društvo naraslo za 744 članov. Izvoljen je bil nov odbor, čigar predsednik je Dragutin Selav, uradnik žemalske banke.

### Iz češkoslovaške.

Beneš o madžarski propagandi na Slovaškem. PRAGA, 21. (S.) Minister Beneš je govoril v narodni skupščini o napadnih madžarske vladavine v bivši monarhiji in za časa Bele Kune. Po načelu boljševizma se je uplo na postojenstvo vedenje napram ententi in sosedom in istočasno primernejše resničnost razmeram. Toda se anja vlada je vnečje utemeljila svoj obstoj na imperijalizem in ni razumela, da je vprašanje celokupnosti Madžarske za zdavnaj rešeno. Madžari se niso navedli ničesar v vojni. Oni uporabljajo kakor vedno stare orientalne sisteme za propagando in trde,

da so preganjani na Slovaškem. Minister je imel priključno ugotoviti, da se nimajo Madžari na Slovaškem kaj priroževati. Oni imajo svoje občine, svoje šole in uživajo vse pravice.

Madžarska vlada — pravi minister — ni ležala na gram čehoslovski republiki. Čeravno so se meje že določile, in se je madžarska vlada obvezala, da jih bo spoštovala, imamo dokaze, da se organizira iz Budimpešte nam sovražna propaganda. Najhuje je, da sedanja madžarska vlada pošilja med nas tudi boljševske propagatorje. Zdelo bi se neverjetno, da se morejo politiki, ki brnajo načelo državne ureditve, družitvi z ljudmi, katere istočasno označuje kot obojene in sovražnike človeške družbe. Friedrich je bil osebno v zvezi z boljševsko propagando na Čehoslovaškem. Madžarska vlada uporablja neko lažno statistiko, na podlagi katere trdi, da je na Slovaškem en milijon Madžarov. Na celotni slovaški ozemlja je manj kot 500.000 Madžarov, in se ti so po večini ponudniki. Slovaška s svoje strani je morala pustiti na 300.000 Slovačkov pod madžarskim gospodstvom. Ne more se ujeti večidel meščani madžarske propagande, meščani, ki so jih Madžari uporabljeni tudi v nemščini. Mora se tudi pripomniti, da se narodnostne manjšine na Madžarskem presegajo, čeprav vlada na Čehoslovaškem popirna enakovrednost in pravico.

Čehoslovaška vlada odloča predlog za ljudsko glasovanje kot nekakšen ker Madžari zahtevajo istočasno teritorialno celokupnost Madžarske in nimajo s svojim predlogom drugega čela, nego povzročiti nered, negotovosti in zmešnjavo v srednji Evropi, in posebno v Čehoslovaški. Rumunji in Jugoslavi. Madžari bi hoteli izkoristiti negotovosti mednarodnega položaja, unarč, da s tem dosežejo svoj cilj. Čehoslovaška država želi živeti v dobrih odnosih z Madžari in drugimi sosedmi, toda odločno je pripravljena poriti se v vsem mogočnim sredstvi porabi starih metod s strani Madžarjev.

### Tešinski Četi in Nemci proti Poljakom.

PRAGA, 21. (S.) Čehoslovski celek v mednarodni komisiji za ljudsko glasovanje na tešinskem ozemlju je vložil protest proti poljskim nasiljem. Dosednji v Golešovu dokazujejo, da je poljska propaganda poljskega narodnega sveta pravda nevarnost za javni mir. Čehoslovski odposlanci so zahtevali, da naj se poljski narodni svet razpusti, naj zavrne vse, kar posreduje ter mu razorožijo prebivalstvo. Mednarodna komisija je zopet prepovedala nositi orožje. "Tešinski Volkshut" je objavil uvodni članek, v katerem pravi, da čečlo Poljaki povzročijo nered z namenom, da preprečijo pravico izvršitve ljudskega glasovanja. Zahteva, da naj zavzemajo proglasilo obsešno stanje, ki bi ga vse prebivalstvo z vselehn pozdravilo kot častno za svobodo glasovanja. List "Ostschlesien" piše, da so Poljaki naprej navdušeno pozdravili mednarodno komisijo. Ko so poznaje videli, da postopa komisija nepristranski in da nore postati izrača v njihovih rokah, so začeli s pasivnim odporom in pozneje tudi s terorizmom.

Madžarska je povrnila Čehoslovaški ugrabljene otroke.

PRAGA, 21. (S.) Madžarska vlada je bila maslno odpuščala ob čstu vojne precejšnje število otrok iz Slovaške na Madžarsko z namenom da bi jih pomagali. Sedaj so se ti otroci na zahtevo čehoslovaške vlade povrnil, a njih število znaša okoli 20.000.

### Poravnava vojnih posojil.

PRAGA, 22. "Prava Lidu" predlaga, naj čehoslovaška republika v zmislu člena 223 versailleske mirovne pogodbe zahteva od Nemčije poravnavo starih vojnih posojil. Ta člen določa, da morajo Nemčija ali njena zavezniški povrniti vso škodo, ki so jo povzročili vesled prisilnih posojil, denarnih glob ali vsled drugih izsiljevanj. Ni dvoma, da je stara država izsilila od prebivalstva velik del vojnih posojil. Reparacijska komisija bo najkasneje 1. maja 1921 naznanila vsoto povračila, ki ga ima plačati Nemčija. Na drugi strani pa zahtevajo nemški krogi, naj čehoslovaška republika plača vojna posojila.

### Preiskava proti Wolfu.

DUNAJ, 22. Listi poročajo iz Prage: Kakor javlja "Bohemias", je bila uvedena proti bivšemu poslancu Wolfu radi govora, ki ga je imel na neki dunajski skupščini, preiskava radi veleizdaje in motenja javnega reda.

### Prepoved izvoza bankovcev.

PRAGA, 22. Kakor javlja "Tarifanzeiger", plačuje Avstrija svoje nakupe v inozemstvu, zlasti v Švici v čehoslovaških kronah, vsled česar pada tečaj teh kren. Vsled tega nameravajo prepovedati izvoz čehoslovaških bankovcev.

### Iz Rusije.

Pogajanja med baltskimi državami in Rusijo. LONDON, 23. (S.) Iz Aho poročajo z 21. t. m.: "Times" trdi na podlagi letiških virov, da budete Poljska in Letiska poslali svoje zastopnike na mirovna pogajanja med Litvo in boljševiki. Iz Rige pa poročajo, da se tam ne veruje, da bi Letiska zaključila mir z boljševiki.

### Položaj na fronti Denikina.

KATERINODAR, 20. (S.) Položaj na fronti generala Denikina 18. februarja. V kaspiskem predelu je napreda množična vojska bera Perpet (imenito na zapadni obali kaspijskega morja), toda je bila odbita z velikanskimi izgubami. V smeri proti Astrahanu je napredovala naša konnica od stavke boljševikov (v nazgovodnem delu stavkovske zbornice) ter je zajela stek nekake boljševske polke. Na črti Petrovsko-Grusvskaja poljevovali boji. V smeri proti Caricini se razvijajo izgovorni boji pri Velikokrajzki, na črti Novo-Georgik-Katerinskaja (ob srednjem Maniču). V smeri proti Rostovu so napadli donski kozaki sovražniki.

### XXVIII.

Kmetje so prižgali luč. Gubeč je bil čitati. Prebledel je. Oči so mu začarele v srdu in zakričal je: "Da, Dmačić! Naš si. Res je, bratje! Stari gospodarji se rote z novim krvnikom proti nam. Oj, črno gosposko hlinavstvo! Naš punt naj bi bil pot do te zveze! Prokleti naj bodo izdajci, ki so nam pred malo časa trdno prisegali, nosi se kako v srcu. Vsi pokonci! Proč z gosposko! Pravica bodi samo ena! Naša svoboda!"

Naša svoboda! Jarjeno hočemo živeti in umreti, je kričalo razjarjeno kolo kmetov, a ob lajštemen čunu mima, v zlati mesečini so si ti borili božje pravice in človeškega dostojanstva podali žuljave roke.

Kraj črna mokriškega gradu sedi Sofija Henigova. Propala je silno. Izpod bledega nežnega obraza se kažejo modrikaste žilice. Lasje ji padajo nemireno po ramenih, a motne oči gledajo v tla; le tuptam se privzdigujejo, ogledujejo divno krajino, razprostrajočo se pred njimi, ter se obračajo proti vzhodu.

(Dalej.)

ka pri Mančeski (ob dolnjem Maniču). Boljševiki so bili popolnoma potekli in odbiti proti Donu. Naša konica jih je preganjala. Od rek Dona in Salta. Prostovalci so zavzeli Bisk (na južnem obrežju Azovskega morja), odbili boljševike na merski led. V smeri proti Mehtopolju (Krim) boji predstraž na krimskem meščorju blizu Vljongaba in Perekopu.

### Boji z boljševiki.

MOSKVA, 22. Frontno poročilo dne 17. t. m. javlja, da so rdeče čete v okolišču Tiraspolja po hujih bojih zasedle levi breg Dnestra.

### Boljševiki v Murmanskem.

LONDON, 23. (S.) Lloyd George je prejel iz Korda (Norvegija) brzojavko z 22. t. m., ki pravi, da je priplul iz Murmanskega ruski parnik "Lomonosov" z dvema angleškima in štirimi belgijskimi častniki na krovu, ki javljajo, da je izbruhnila včeraj v Murmanskem revolucija. Boljševiki so se polastili mesta in vseh ladij, izvenšči "Lomonosov", ki je poskodoval od stroja. Kapitan je težko ranjen.

### Kerenski obsojen na smrt?

CURIL, 21. "Berichte Tidenge" poroča iz Kodačeva iz "Sevisko sedišče obsojilo Kerenskogo, ki je bil vretiran v Jakutsk, na črt, ker je vstopil v službo mesarskega vlad. boljševiki sovražnik. Obsojila se je sporočila v Moskvo, toda zdi se, da bo Lenin počakal z izvršitvijo te obsedbe v svrhu priitila na entento.

Poljski listi javljajo iz Moskve, da je v Nikolsku, Vladimirsku in Blagoveščensku prešla vsa oblast v roke začasne vlade, ki se je izjavila za združitev z Rusijo.

RIM, 23. (S.) Georgijska misija poroča: Mnogi listi so priobčili vest, da je bil v Bakuu aretiran in obsojen na smrt bivši predsednik začasne vserske vlade Kerenski. Tej priobčitvi sledijo moskovske vesti, da vladajo v Transkavkaziji boljševiki. Georgijska misija, ki je v stalnem stiku v Transkavkazijo ugotavlja, da je omenjena vest brez vsake podlage. V Bakuu ni ne boljševiških sodišč ne sovjetskih oblasti; vlada je v rokah Azerbeigiana, ki je v stalnih stikih z vlado georgijske republike, ki je šele pred kratkim odklonila ponudbo zavezništva s strani sveta ljudskih poverjenikov.

### Iz Poljske.

Spor radi Tešinja pred poljskim državnim zborom.

VARSAVA, 20. (S.) Razdraženost radi državnih komisije za ljudsko glasovanje traja dalje po čili Poljski. Ob koncu seje državne skupščine je bila vlada interpelirana zaradi spora, ki je nastal med narodnim svetom in komisijo za ljudsko glasovanje v Tešnju. V imenu skupščine je vložil Daszinski nujen predlog, a Burek v imenu ljudske stranke. Minister za zunanje zadeve Patek je odobril predloge ali je izjavil, da mora naglasiti pristrane odnose med Francijo in Poljsko, radi katerih je upravičeno upanje, da se bodo vsi nesporazumi kmalu razpršili.

### Aretirani boljševiki.

KRAKOV, 22. Kakor poroča "Naprzod", so bili v Varsavi aretirani znani vodje komunistov Warnki, Ejsewski in Truskier.

### Iz Romunske.

Odstop romunskega generalnega štaba. BUDIMPESTA, 22. Po poročilu iz Bukarešte so načelnik generalnega štaba romunske vlade general Presan in vsi člani velikega generalnega štaba podali demisijo. Vzrok temu je izjava ministra. Vlada, ki je dejal v zbornici, da je veliki generalni štab država v državi.

### Iz Bolgarske.

Bolgarija in trško vprašanje. SOFIJA, 22. (S.) Vojvod predložitelj zapadne Trško Grski sta posetila včeraj ministri predsednik Stambulski in minister zunanjih stvari. Boljševiki so zavezniške zistopnike, katerim sta izjavila, da se je bolgarski narod vladu prepustil zapadne Trške vsled zgotovitve, da se bo določila uprava po volji prebivalstva, in da ne bo nikdar trpel prisilnosti Grške ob izhodu njegovih naravnih poti med Crnim in Egejskim morjem; če pa bi konference proti predvidevanju naredila to krivico, bi vlada o. klenda vsako odgovornost za posledice zavezniških sklepov.

Stambulski je izjavil poročevalcem listov, da bi on nikdar ne podpisal pogodbe, ki bi prisotvala Trško Grski namesto Bolgarski.

### Iz Madžarske.

Vladni komisar za zapadno Ogrsko. BUDIMPESTA, 22. Uradni list objavlja imenovanje grefa Josipa Csirakya za vladnega komisarja na Zapadni Ogrski. Ikrtati mu je poverjeno vodstvo poslov velikega župana komitata Eisenburg.

### Razpust madžarske zbornice?

BUDIMPESTA, 22. Harthy je zahteval, da se mu podeli pravica razpustiti narodno skupščino, ako bi bilo potrebno. Stranke so pripraviene Harthyjevo željo izpolniti z omejitvijo, da se posluži te pravice samo, ako bi bila narodna skupščina nezmožna poslovati.

BUDIMPESTA, 22. V seji narodne skupščine je bil Stefan Rakovsky (krščanski nacionalist) s 126 od 133 oddanih glasov izvoljen za predsednika. Na predlog predsednika je zbornica sklenila, da izgotovitev končoveljnega poslovanja uporabljati poslovniki bivše poslanske zbornice, toda z gotovimi izpremembami.

### Iz Avstrije.

Vprašanje zapadne Ogrske.

DUNAJ, 22. Odslek za zunanje stvari narodne skupščine se je sestel ob navzočnosti predsednika Seitzla. Državni kancelar dr. Renner je poročal o madžarski noti in je podrobno opisal razmere na Zapadnem Ogrskem, ki pod madžarsko zasedbo izključujejo svobodno izražanje volje naroda na tem ozemlju. To bi bilo mogoče le, ako bi madžarsko prebivalstvo imelo popolnoma samostojno upravo. Zapadna Ogrska ni samo zadeva, ki se tiče Avstrije in Madžarske, marveč je vprašanje, ki ga ureja mednarodna uravnava Evrope, kakor jo je določila mirovna pogodba in kakor so nato entente države označile kot neizpodbitno. Državni kancelar je nato govoril o ponudbi svobodnega trgovinskega prometa, ne glede na teritorialno vprašanje. Oddelni načelnik Schuller je izpolnil izjavljanja državnega kancelarja k tej točki, pri čemer je omejal količino uvoza živil, ki ga določa madžarska statistika; ta količina je enaka oni, ki jo potrebuje Avstrija. Nato se je razvila debata, tekem katere so nekateri govorniki

predlagali, naj parlament javno razpravlja o zapadno-ogrskem vprašanju, da pokaže pravo naziranje poklicanih zastopnikov naroda javnosti doma in v inozemstvu, ki je čisto napatno poučena. Razprava se je odgodila.

## Mirovna konferenca.

### Londona konferenca.

LONDON, 23. (S.) Mirovna konferenca se je sestala davi. Razpravljalo se je zopet o ruskem vprašanju, toda o definitivnih sklepih ni prišlo.

### Wilsonove note ostanejo v tajnosti.

LONDON, 21. (S.) Iz Washingtona poročajo: Končno se je odločilo, da Wilsonovi not o jadranskem vprašanju ne bo objavila niti ameriška vlada, predno Wilson ne izroči zavzemkov svoje nove note. Tudi potem pa bo odločila želja zavezniških ministrskih predsednikov, ali se bodo objavile ali ne. Misl se, da se bo nota poslala v teku današnjega dne.

Rusko in turško vprašanje pred konferenco. LONDON, 21. (S.) Danes se je zopet sestala mirovna konferenca in je nadaljevala razpravo o ruskem in turškem vprašanju.

### Zavezniči se ne pogajajo s sovjeti.

LONDON, 21. (S.) Agencija Reuter je podlašena zanikala vesti, češ, da se Lloyd George in Nitti ponujata, da bi prišlo do pogajanj z Litvinovom, čeprav ni v to privolil Millerand. Nikdar ni slo za kaj podobnega, in take vesti so popolnoma izmišljene.

### Scialoja v Londonu.

LONDON, 22. (S.) Sam je prisel italijanski minister za zunanje zadeve Scialoja. Spremljalo ga načelnik njegovga kabinetu, kom. Curzema in dva tajnika. Na postaji se je sprejel ministrski predsednik Nitti s člani italijanskega odposlaništva in z osebami italijanskega poslaništva. Pri sprejemu sta bila tudi zastopnika Lloyd Georgea in terda Curzema.

Dva Avstrija v mednarodni komisiji za Zapadno Ogrsko.

DUNAJ, 22. (S.) Iz Pariza poročajo: Predsednik mirovne konference je obvestil z neko noto avstrijsko vlado, da je konference odločeno sprejela prošnjo Avstrije, da se naj dodela mednarodni vojski komisiji za Zapadno Ogrsko tudi dva avstrijska izvedenci. Določitev omenjenih delegatov je stvar avstrijske vlade.

### Za zvišanje denarne vrednosti.

LONDON, 23. (S.) G. Nitti je poslal pred svojim odhodom iz Rima Lloyd Lloyd Georgu pismo, v katerem ga je prosil, naj prevzame vodstvo odbora za proučevanje ukrepov, ki bi se morali ukreniti proti padanju denarne vrednosti in vvišanju cen. Lloyd Georg je sprejel ponudbo, in v četrtek se bo vršila seja ministrskih predsednikov, katere se bodo udeležili tudi



son protivil tudi vsaki rešitvi maloazijskega vprašanja brez Amerike.

BELGRAD, 22. Belgrijski politični krogi menijo, da se bo zaradi nastopa predsednika Wilsona rešitev jadranskega vprašanja odložila za nekaj časa, da se je pa naš položaj vsled njegove intervencije znatno izboljšal in da se more upati odsele na povoljno rešitev jadranskega vprašanja.

BAKAR, 22. Nota predsednika Wilsona do obelodanjenja v celoti v najkrajšem času. Predsednik Wilson je opozoril v svoji noti na to, da bo po najpovprečnejšem projektu železniška proga med Reko in Sv. Petrom oddaljena komaj streljaj iz puške od italijanske meje. Wilson naglašala nadalje, da se morajo zavezniški glede iste strogo držati njegove črte, zlasti z ozirom na to, da njegova črta že sedaj odreže več kakor 400.000 Jugoslovenov od Jugoslavije. Izjavil je odločno, da ne more soglasati z modifikacijo projekta, ki ga je sam izdelal. Glede grožnje, da se bo uveljavila londonska pogodba, izjavlja Wilson, da z londonsko pogodbo niti ne računa in da jo smatra za najgostejši primer srovnave kršenja narodnostnih pravic. Nadalje pravi, da zadnji jadranski takozvani kompromis nikakor ni v skladu z načeli, katere je svojčas proglasil in katere so sprejeli tudi zavezniški, niti z onimi, za katere je ameriški narod vstopil v vojno. Wilson pripominja, da ne more odobriti takega nasilja nad malim narodom; v vsakem primeru pa meni, da je to nasilje tipičen pojav svetovne politike, kakršna se vodi že izza njegovega odhoda iz Evrope. Vseled tega izjavlja, da se ne strinja z nobenim izmed obeh predlogov, ki sta bila stavljeni v rešitvi hoteli vztrajati na svojem stališču, bi on sploh ukinil ratifikacijo versailleske pogodbe, ter prepustil zavezniškom, da se sami izbavijo iz te neprilike. V odgovoru na Wilsonovo noto pravijo zavezniški, da so pač pripravljeni umekniti predlagani kompromis od 20. januarja, da pa morajo ostati zvesti londonski pogodbi, katere so podpisali. Iz pisanja angleških in francoskih listov je razvidno, da je Wilsonov nastop povzročil veliko zmednjenost, prečrtale vse račune zavezniškov ter zastrašili Italijo, ki nam je že držala nož pod vratom in ki sedaj ne ve, ali naprej ali nazaj. Medtem pa je resnica, da italijanska lira v incertizmi pada čim dalje bolj. Na Reki se plača danes za en dolar 27 lir, dočim se je pred desetimi dnevi plačalo samo 13 lir.

WASHINGTON, 22. Reuter poroča: Sedaj je razširjeno mnenje, da bo Wilson v bodoče tudi na druge načine izražal svojo željo, da se odtegne evropskim vprašanjem. Lansingova odpušitev se že more smatrati za prvi tak korak, ki ga je napravila nova ameriška politika z ozirom na Evropo. Pričakovani pa je še vse drugačnega in senzacionalnega razvoja v tem pogledu. Predsednikova grožnja, da se bo odtegnil evropskim vprašanjem, mudi članom opozicije nekakšno zadovoljenje, ker so odločno menja, da bi mogel senat mirovno pogodbo enostavno zavrniti, ako bi se predsednik mogel odločiti za to, da se v evropske stvari ne bo vmešaval. Na ta način bi se Amerika oprostila vseh zapletljivost v starem svetu.

Trumbić o jadranskem vprašanju.

PARIZ, 21. Trumbić je odpotoval sredi iz Londona v Pariz, da bi bil odgovor na zavezniško noto glede sprejema zadnjega načrta ali londonske pogodbe. Pred odhodom je imel pogovor s poročevalcem "New York Herald", kateremu je podal naslednje izjave:

Zavezniške vladi so vedle vse razprave o jadranskem vprašanju, ne da bi bil sprejemljiva Jugoslavija; predvsem so misli, za načrtovanje glede Reke, toda Jugosloveni niso imeli dostopa k razpravi. Samo enkrat so vladi poslale Jugoslaviji sporočilo; temu, ko so ji nemudoma svoj načrt ali londonsko pogodbo, Majlana Sribila se je med vsem zelo upoštevala; večjo Jugoslavijo, ki se dotika na eni strani Jadrana in na drugi Donave, o malovažno. Evropske države vedo, kaj je bil temeljen na Italijane; sedaj grozi ustvaritev novega predmetnika.

Podrobno je povedal tudi poročevalcu lista "Pall Mall Gazette", kateremu je izjavil, da ne ve gotovo, ali se povrne prihodnji teden v London ali pa ne.

LONDON, 21. Wilsonov odgovor zavezniškom je — kakor je zapisano — popolnoma odločen: povzroči nekakšno izjavo, v prvi modi bi jo podprli zavezniški na krivino, ali poizkušati ublažiti Wilsona; ali se odreči ameriške pomoči, ali pa poizkušati niti rešitve po neposrednih pogajanjih med Jugoslavijo in Italijo. Smatra se, da predvlasti trdno, posebno če se upošteva dejstvo, da ima Lloyd George precej dela tudi doma. Na Irskem je položaj zelo vneznemljiv, a tudi parlamentarni položaj ni ravno zadovoljiv, ker prevladuje vedno bolj protikatalična struja in posledno tudi struja proti Lloydju Georgeu.

Wilsonovo zdravstveno stanje.

NEW YORK, 22. Washingtonski dopisnik lista "New York News" poroča: V Washingtonu je razširjena govorica, da sta bila specialista za živčne bolezni dr. Berum in dr. Greyson pozvana v Belo hišo.

WASHINGTON, 22. Napram vestem, ki krožijo o zdravstvenem stanju predsednika Wilsona, se naznanja, da se njegovo stanje polagoma boljša.

Slovenska filologija na vsučilišču v Padovi.

PADOVA, 22. Na filološki fakulteti na vsučilišču v Padovi, kjer se je predavalo nemški, francoski in angleški jezik in literatura, se uveljavilo v kratkem časi predavanja o slovenski filologiji.

Uho, ki slabo sliši...

Italijanski list "Il Resto del Carlino" je priobčil dve dni dolg dopis iz Trsta pod čudnim naslovom "L'orecchio di Trieste: uho Trsta". Ugotavlja, da zadovoljstvo izpremenbo, ki se je izvršila v Trstu. Pred malo leti — tako pripoveduje — so odzvajale po ulicah in trgih čudne besede kot posledica babilonske države, ki je imela v Trstu svoje izhodišče na morje. Bili so to slovenski zvočki, ki so vsikdar žalili uho meščanstva. V zadnjih letih je bilo čuti vedno pogostejše in glasnejše ta eksotični jezik. Isto prebivalstvo z dežele, ki si je v svojih vsakdanjih odnosih z mestom že priučilo italijanskemu narečju, se je dajalo podzati od novih življenj, da se je vedno močnejše oglašalo v slovenskem jeziku. Vlada je imela svoj poslovanjevalni načrt in princ Hohenzoln je obljubil, da se v desetih letih ne bo več govorilo o Italijanskem nadvladju v Trstu. In ta vlada, izvrševateljica tega načrta za poslovanje Trsta, je govorila nemški! Tako se je širila nemščina in je žalila tržaško uho. Ali, od tu ni bilo nevarnosti: nemščina ni bila glas bojevnosti, kakor je bil slovenski. Mnogo Nemcev se je poitalijanski in dohajanje in odhajanje Nemcev preko Trsta ni pomenilo mesta. Vlada je prepustila Slovanom, da se bore proti Italiji.

Danes pa je — nadaljuje "Il Resto del Carlino" — drugače: slovenska beseda se skoro ne čuje več! Mesto je odrešeno! Danes se čujejo le narečja iz vse Italije! Na to riše bolonjski list na razsežno sliko današnjega stanja in razmer v Trstu, kar pa nas ne zanima dalje.

Dopisnik je podal ponoven dokaz, da so naši sodeželani druge narodnosti rod, ki se ne more ničesar naučiti iz izkustev in ne more ničesar pozabljati. Obesja se na dovednosti in se ne menja za resničnost. Taki so bili vedno. Ko se je na pr. ustanovil v Trstu prvi slovenski odvjetnik, so imeli hitro pri rokah razlago, da bo živel od ruskih rubljev, ker da je izključeno, da bi mogel živeti od slovenskega klijentela. Ko smo začeli ustvarjati svoje gospodarske organizacije, so imeli zopet slabo razlago: tuji denar, tujščina "invazija". Niso razumeli, ali niso hoteli priznati, da ima naše snovanje korene v tukajšnjih domačih tleh. Niso razumeli, ali niso hoteli priznati, da je na tem ozemlju naš živel, ki se razvija vestranski in ki se je je uveljavljati. Vse naše snovanje so si tolmačili le kot delo tujih "agitatorjev" in "hujskačev". In ko je naše delo zadobivalo vedno večji razmah, je lahkoverno italijansko občinstvo debelo gledalo; ali razlaga je ostajala ista: vlada, tuji agitatorji, tuji denar!

Taki so bili vedno in taki so tudi danes. Vlada da je hotela poslovaniti Trst — saj ljudstvo z dežele da se je je priučilo italijanskemu narečju. Nikdar niso hoteli priznati jasne resnice, da vse to, kar so oni označali kot umetno poslovanje, raste iz ljudstva samega! Pa prosimo, kakša neskladnost je tudi v tem: laški list trdi v isti sapi, da je vlada hotela Trst poslovaniti, in da je govorila Italija isti in razširjala — nemški! Res, čuden način poslovanja! "Il Resto del Carlino" se drgne ob principa Hohenzolneja. Vedno in vedno ta Hohenzoln! Ta je sicer utrenil tupalet kaj, kar ni bilo prijetno za — uho tržaškega politikujočega italijanstva. Ali drzno zvrčanje dejstev je v trditvi, da je to storil iz ljubezni do našega ljudstva, vsled volje za poslovanje; kajti storil je le edino zato, ker je bilo to v skladu z njegovimi naziranjmi kot avstrijskega birokrata in uradnika. In zakaj govore edino le o Hohenzolneju? Mari ni imel prednikov? Zakaj ne govorijo nič, kako so delali in kako so upravljali De Pretisi, Rinaldini? Koliko svojih zmag na volitvah v Trstu in v Istri so mogli Italijani beležiti le vsled pomoči, ki jim jo je nudila avstrijska vlada? In kako je upravljali zadnji avstrijski namestnik v Trstu, Fries-Skene? Germanizacija je bila to s parno silo! A dejstvo je, da so se dobi in pristni Italijani sramovali na tem, da niso Italijani uveljavljali prav nikakega odpora proti temu ponemčevanju našega šolstva — primer z navtično akademijo naravnost kritič — naših uradov, vsega javnega življenja. In dejstvo je, da so Italijani na raznih volitvah sklepali dogovore z — Nemci, da so jim omogočili "invazijo", pretvezo v imenu kulture, v resnici pa le iz sovraštva proti našemu domaćemu življenju! Sedaj pa se radujejo na tem, da jim ne "žalijo" več usesa ne nemški, ne slovenski zvočki. Je že res, da je sedaj čuti po tržaških ulicah razna narečja iz Italije; ali, radi tega naša govorica ni izgnila. Tu je kakor je bilo.

Kar se tiče nemških zvokov, želimo le, da bi se gospoda ne varali. Kar se pa tiče slovenskih, budi jim povedano, da se ljuto varajo prav gotovo. Dajo se varati od svojega "ušesa", ki ne čuje, česar ne čuti! Gluhi so in slepi. Naša beseda zveni še tu, kakor je zvela doslej, pa naj je njihovo uho čuje ali pa ne! Če bi imeli ti ljudje nekoliko več pametne volje, da bi hoteli poslušati glas resničnosti, ne bi prihajali s trditvami, ki jih pobijajo dogodki vsakdanjega dne. Ne bi si mašili ušes pred zvoki našega sedanjega snovanja na vseh poljih: na socialnem, kulturnem, gospodarskem. Politično pa tudi pride in tako izdatno, da naše zvoke sedaj gluhi ušes! Naj si delati naše uho pred resnico, dejstvi. Saj so delali tako vedno, a koristilo jim ni. Naj le varajo sebe in druge z govorjenjem o "tujih življenjih", resnica pa ostaja in ostane vendar ta, da snuje tu domači, avtohtoni, dozorili živeli v vseh pogledih. Dejstva so vendar utvarjala svoje naravne učinke. In bodo nadalje vkljub ušesu, ki — slabo sliši — na kljub nespametnem, ki ne morejo razumeti, da je ni sile, ki bi mogla iz organizma največje in najlepše naroda iztrgati — dušo!

## Domače vesti.

Dobro zdravilo bi bilo zares — tako nam piše nekdo — če bi gospodje, ki se sedaj prihajajo v Belgrad za — ministrske stolice in pa za moč in vplavo svoje stranke.

Saj to je ravno: predobro se jim godi tem gospodom. Tako dobro, da jim ne krastjo spanja skrbj radi vprašanj, ki se rešujejo sedaj v Parizu. I. seveda, kaj naj bi si bili lasje za bodočnost skupnosti, ki pa je treba misliti na — stranko! Trpka čista se polastijo odločitev naroda, ki se jim nekoliko drugače godi, nego onim gospodom.

To naj bi bila zloraba! Tukajšnji list "Nazione" priobči pod naslovom "Zloraba jezikov" sestavljenimi v hrvaškem in slovenskem jeziku, da je tržaška trgovina in obrtna zbornica izdala korake proti zlorabi, ki da je v tem, da se številni hrvaški in slovenski spisi, ki se nasilno dostavljajo meščanom, širi na vneznemljiv način. Meščani da ne razumejo teh "mračnih", s tem da so oskodačani v svojih "splošnih interesih". To naraščanje števil slovenskih in hrvaških spisov je seveda, po mnenju omenjene zbornice — mračno, da je stvarjajo je politične zlorabe. Zato da se je zbornica obrnila do tukajšnjega generalnega komisariata, naj ukrene potrebne korake. Obenem pa da se je brajzavno obznanilo do zbornice v Italiji, prosijo pomoči. — O lei, lei! Tržaška trgovina in obrtna zbornica je s tem svojimi korakom pokazala, da kaj slabo razumeva resnične interese tržaške trgovine. Vsaka babja na Stari Rini bi jim znala povedati, kaj pomenja stik z zaledjem za vsako trgovinsko mesto. In povedala bi jim, da je to zaledje slovensko-hrvaško, prek in preko Murijskega jezika, v trgovinski zbornici pa si domisljajo, da je morda središče za pospeševanje trgovinskih stikov z zaledjem to, da žalijo prebivalstvo teza zaledja, odlašajoč in zaničujoč njegov jezik, ne glede na to, da je jezik zaledja jezik tudi velikega dela mestnega prebivalstva! Neč jim ne boč koristiti vsi njihovi koraki pri generalnem komisariatu in pri trgovinskih zbornicah Italije, kajti tudi te ne morejo nič izpremeniti na tem, kar je. Zaledje je slovensko in jezik zaledja je slovenski; prebivalstvo je slovensko in bo zahtevalo pravice zase in za svoj jezik. Le zakrknjenost more govoriti o kakšni umetni agitaciji, kjer je v resnici le volja narodno zavrednega, politično dozorlega naroda Slovanov in hrvaških spisov ne tvorijo nikake "zlorabe", ker to je mračno le izvrševanje svoje neoporečne pravice! Res, slabo razumeva tržaška trgovina in obrtna zbornica svoje nalogo kot čuvarica koristi tržaške trgovine. Namesto da bi izpodbijala trgovce, naj se nje jezika zaledja, da bodo mogli trgovati z njim čim uspešneje, jih naravnost ščurva, naj odloži ta jezik! O slepota in nesposobnost! V tem koraku pa je obenem razkazateljski odgovor bistveno gluhica, ki je trdil te dni v "Resto del Carlino", da se sedaj v Trstu ne čuje več slovenske besede! Trgovina in obrtna zbornica ga je neumnostno uderila po zobe.

Zborovanje "zastopnikov jadranskih dežel". V nedeljo predpoldne se je vršilo v gledališču "Verdi" zborovanje, sklicano po bojevniški zvopi, katerega se je udeležilo nekoliko italijanskih odposlancev s Primorskega, Reke, Dalmacije in Italije. Namen zborovanja: protestiranje jadranskih dežel proti inforovni konferenci. Govorili so razni govorniki, med drugim prof. Gradenci, Gigante in Bachez za Reko, dr. Zadro za Cres in sporne otoke, dr. Suierčič za Dalmacijo, dr. G. Pitacco, dr. Bruno Cociancic in nekoliko govornikov iz Italije, ki so vsi poudarjali, da je edino prava rešitev jadranskega vprašanja udeležitev londonske pogodbe. Sprejela se je resolucija, s katero se zahteva udeležitev jadranskih dežel v londonske pogodbe, ker da je govor, da bo Reka itak enako odločilo o svoji usodi. Zborovanje se je zaključilo ob 1. izgrezov po mestu... ni bilo.

Izplačevanje valutnega dodatka. Ravateljstvo mestne zastavilnice naznanja, da bo izplačevala plačnina št. 2. 20%ni dodatek za svote kron, ki se je zamenjala v zastavilnici. Prizadeži naj predložijo potrdila obrazca B v likvidacijskem uradu v I. n. in sicer po redu, ki se bo določil za vsaki dan posebej, a njihove številke se bodo urabile na posebni deski v veži zastavilnice. Posestniki potrdil bodo morali dokazati svojo osebno istovestnost. Ako je kak posestnik potrdila umrl, se izplača dedikom, ako dokazuje svojo dediško pravico pri kr. zakladnem nadzorništvu. Tudi v slučajih, ko bi kak posestnik potrdila dal nekemu pooblastilo, se bo moralo isto naprej potrditi v zakladnem nadzorništvu. Prvi dan izplačevanja, t. j. v sredo 25. t. m. (od 9 do 12) se bodo izplačevali številke 1. 25. 26. t. m. od 25 do 50, in v tem razmerju se bo šlo dalje z vsakim dnem.

Podružnica društva Pravnih v Trstu sklicuje na nedeljo, 26. februarja 1920, ob 10 v prostorih "Slovenske Citulnice" v Trstu svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o stanju društva in odbitvi računov. 2. Volitev odbora in pregledovalcev računov. 3. Ustanovitev svojega pravnega lista. 4. Prenehanje pravil. 5. Določitev prispevka za društvene namene v smislu § 5. določ. pravil. 6. O pravnih razmerah v zasedenem ozemlju. 7. O našem pravnem naraščanju. 8. Eventualnosti.

Slovenski gledališče. V četrtek, 26. t. m. točno ob 20.30 se uprizarj prekrasna drama v treh dejanjih "V izjavu iz gde. Voukova in g. Sinencem" v glavnih vlogah. Ta sijajna drama si je prisvojila na mah vse svetovne odre, tako da je na stalnem repertoarju vseh največjih gledališč. Drama je spisal španski dramaturg Don Agostino Giner, a iz katalskega je prevedel svetovnoznani pisatelj in dramaturg Don Jose Echegaray. Lepota te drame je dala povod skladateljem in pisateljem, da so jo komponirali v sijajno opero, ki žanje po vsem svetu veličanske uspehe. Drama krasijo lepi dialogi, polni toplot, ki nam kažejo v pestri sliki španskega gospostva in italcianstva. V glavnih vlogah pastirja Muellica in nesrečne dekle Marte nastopata g. Sinencem in gde. Voukova. Bestialnega posestnika Sebastiana igra g. Mikolč, malo, ne-željeno dekle Nani gde. Gradščarjevi. Strupeno in nevarno dekle igra gde. Silova ter gde. Mezegecova in Kraljeva, brbljave in strahopetne hlapce igrajo gde. Požar in Braun; starega pastirja Tomazja g. Sila, mladega Murko g. Sirok, ohranilna Modesta pa g. Bolestovski. Uloge so torej v dobrih rokah in znamenitost je tudi dobro, ter nam bo nudila četrkovno premiera zopet nekoliko umetniškega užitka. Opozorjamo cenil občinstvo na to, da se uprizarj to krasno delo na koročno želo občinstva našega gledališča. Naj omenimo še, da se je "V izjavu iz gde. Voukova in g. Sinencem" pred mnogimi leti s polkomitni Verovskom v glavni vlogi nastopila. — Vokontice za to predstavo so v predprodaji (viri in na dva predvode pri gledališču blagajni) v večjih odrednega donosa.

Nedeljska repriza. V četrtek, 26. t. m. se je igrala z res lepim uspehom pred publiko polno hiša. Na žalost se je morala predstaviti začeti z veliko zamudo, kjer je v zadnjem hipu obolelo nekoliko članov orkestra; ki so se morali namudovati z drugimi močmi. Gledalšču vodstvo prosti tem potem cenil občinstvo, da mu oprostijo ta neljub ne-ustredek.

Trine okornizentke (bille) so že prišle. Tudi pšenica je prišla. Kar je narode prvi, naj pride paše.

Skropljenje naj se pričnejo v urad Kmetijske uprave v svojo domovino in upravo.

Mestna zastavilnica. Banes predpoldne se bodo predložili razni dragoceni predmeti serije 144 od št. 12501 do 12500, kateri so bili sprejeti v maju 1919. Ponudbo razni nedrasceni predmeti serije 144, ki so bili sprejeti v maju 1. l.

Lokomotiva okradena. V skladšču na glavni postaji so ukradli neznani tatle 4 okornizentke in 4 lokomotive in napravili 400 lir škodo.

Motorni čoln ukraden in zopet najden. V zadnji številki smo poročali, da so neznani zlikovci ukradli g. Balabanu na Miramari (Grifano) električni motorček iz motornega čolna. To se je zgodilo v petek po noči. V soboto po noči pa je znanaki Balaban našel svoj čoln. Balaban je naznanil stvar oznanikom, ki so se zdeli zanimati za to tatvino. V nedeljo zvečer je sel Balaban z dvema svojima prijateljskima in v družbi dveh otrok v naveden čoln in tako so odšli preiskovat vse zalivčice ob obrežju. Ko so bili na višini Grifana — okoli 3 popoldne — je bilo izstreljeno kakih deset streljaj iz pušk proti njim. Orožnika sta takoj se svoje strani začela streljati in tako sta približala tudi druge orožnike, ki so približali na obrežje. Tle so videli dva človeka, ki sta takoj obežala. Toča orožnikov so in detekti in aretirali. Na mestu, odkoder sta bila zbežala, se je našla ena avstrijska vojaška puška. Priznala sta, da sta ona streljala, toda na morskega psa, ki je bil tam blizu. O motornem čolnu da ne vesta ničesar. Balaban je našel istega kakih 300 metrov od svetokriškega pomola.

Avtomobil vrgel na tla uličnega pomočnika. Včeraj okoli 17 je zamrl na tla med civilni avtomobil mestnega pomočnika Osvajda Jaha, ko je posnel v ulici Carinova iz resnice postopek, ko ga preneljali v bolnišnico, kjer ga ni bilo, temveč je sel na svojo stanovanje v ul. Molin a Vento 12.

Tatovi na delu. Neznani tatovi so odprli vagon, ki se je nahajal na žuži postaji. Ker so bili orožniki splošno zamožni odnesti samo 15 steklenice vermota in neke sezame.

V past sta se uvoili druga dva, neki Josip Flego in Guernio Riosa sta skušala večkrat odpreti zopet vagon. Imela sta smolo, kajti orožniki so in zasedli pri delu in in — spravili pod ključ.

Iz Studecega. Na Novo leto in na sv. Tri kralje je priredilo gasilno društvo v Studencem igr o "V ljubljeno do damo", 8. t. m. pa zopet dve igr i. Namred "Zapovedno Mikoš" in "Damoletje meč". Obisk je bil pri obel pridivljati dober, pri zadnji se bošil kakor pri prvi. Cisti dobiček je bil namreč eno malovo in popravilo gasilnega orodja.

g. G. načelnik Franc Simčič, ki s svojim navdušenjem vzdržuje društvo tudi v najtežjih razmerah, se je tudi sedaj potrudil, da je oblast dovolila prireditelj — kar pa ni tako lahko in prijetno. Za prireditelj sta bila g. Flego in g. Riosa, ki sta imela v preteklih letih vse potrebne stvari, tudi to je zelo težavno, ker ni v vasi vsega na razpolago. Igralke in igralci so pozabili mogoče in kazejo veliko veselja do igranja. Da bi imeli se primeren prostor, bi lahko prišli večkrat za ljudstvo primerne igre; kar pa zadeva oder, kulise, obleke in druge pripomočke, se bo laže pomagalo, ker to se nabavi sčasoma z dohodki igr i.

Iz Hirske Bistrice. Ker se je ni ničče oglasil, zato dovolite g. uredniku, da prav na kratko poročam jaz o lepem večeru, ki so ga nam priredile naše vire mladenke. Uprizorile so dve žalostri in dve prizorov ter zaplele par narodnih pesmi. Za prijetno izpremenbo pa je poskrbel moški kvartet, ki je covrseno zapel tri krasne četvertopeve. Visek večera je dosegel prizorček "Mačka, miš in miška". To je nastopila naša mala Zinka in tako ljubko svadbenata, vpolno "miška", da poslušniki ni bilo prei konca, dočler se ni ponovil. Da je pa undi večer toliko duševnega užitka, za to gre hvala v prvi vrsti gospe in gospodu Fortunatu Lampretu, učitelju v Trnovcu: prva ker je našta dirala igr i in prizore, a drugemu ker je vadij pe-

te. Za njih veliki trud pa jima bodi v zadoščenje popolno zadovoljnost navzočega občinstva. Enako toplo hvalo zasluži g. Anton Gržina, ki je skrbel za vzoren red, obenem pa nas razveseljeval s svojim krasnim lirčnim tenorjem. Končno še eno vami vire bistriske mladenke: Bodite tako neustrašne kakor na odru tudi v narodnem oziru, da postane naša Hirska Bistrica zopet zavedno narodna, kakor je bila v nekdanjih časih! Bog vas živi!

Iz Idrije. V sredo, 18. t. m., ob 9 in pol popoldne se je zgodila v našem mestu grozna nesreča, katere žrtve so postali štiri dečki. Na volaskem cestnem valjarju so dobili nocoj granato, katero so odnesli v bližnji potok Nikaro. Granato so postavili par korakov od sebe ter jo pričeli obelnavati s kamenjem. Posledica — grozna eksplozija — 10letna šolarja Anton Likar in Ivan Girk sta bila grozno razmetana in takoj mrtva. 14letnemu Rafaelu Tusarju je odrglo po lahtom desno roko ter zdrglo v glesni desno nogo, poskodovan je tudi močno na spodnjem delu telesa, na glavi in levi roki ter je malo upanja, da okreva. 13letni Filip Mohorič je bil laze poskodovan na prsih in po obrazu. Tusarja, ki ga je za prvo silo obvezal rudniški zdravnik, so odpeljali z vojaško ambulanco v bolnišnico v Trst. Mohoriča pa so izročili v domačo oskrbo. Valjarji stoji tik hiše, kjer je nastanjen vojašnica in orožniška postaja in je prav čudno, da ni ničče opazil in odstranil nevarne granate in s tem preprečil obžalovanja vredno nesrečo. — V nedeljo okoli 23 ponoči je prebudi močan pok v bližnji pokopalnici sv. Križa naše prebivalstvo. Ker se to večkrat pojavlja, je ljudstvo v strahu, da se ne pripeti zopet kakšna nesreča.

DAROVI.

— Za možko podružnico CMD daruje g. Stoikov v spomin svoje nepozabne pok čerke Milke L. 100.— Denar hrani uprava.

Borzna poročila.

V Trstu, dne 23. februarja 1920.

Tečaji:

|                              |       |      |
|------------------------------|-------|------|
| Jadranska banka              | 320—  | 330  |
| Cosulich (Austroamerica)     | 697—  | 705  |
| Dalmatia                     | 395—  | 405  |
| Cerofinich                   | 3100— | 3150 |
| Lloyd                        | 1530— | 1550 |
| Lussino                      | 2750— | 2850 |
| Martinolich                  | 515—  | 525  |
| Navigazione Libera Triestina | 1250— | 1270 |
| Oceanica                     | 515—  | 525  |
| Premuda                      | 770—  | 790  |
| Tripeovich                   | 760—  | 770  |
| Anapeva                      | 780—  | 790  |
| Cement Dalmatia              | 380—  | 385  |
| Cement Spalato               | 445—  | 455  |
| Čistilnica petroleja         | 3100  | 3200 |
| Čistilnica olja              | 860—  | 880  |
| Čistilnica riza              | 285—  | 295  |
| Krka                         | 450—  | 460  |
| Tržaški Tramway              | 228—  | 235  |

Svilearski tečaj.

ZENEVA, 21. (S.) Lira 34/50; marka 6/25; avstir. krona, nova 2/72, stara 2/32; angl. funt 21/25; franc. frank 46/25; dolar 6/24.

ZENEVA, 23. (S.) Lira 34; nem. marka 6/50; avstir. krona, nova 2/60, stara 2/30; angl. funt 21/05; francoski frank 44/80; amer. dolar 6/22 1/2.

Uzloščeni starši Ivan in Marija Hreščak naznajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem zafosino vest, da je njihov edini ljubljenci sin

Ivan Hreščak

zemljemerec in bivši a. o. poročnik

po dolgi in mučni bolezni 5. januarja 1920 umrl v bolnišnici v Brnu.

TRST, 23. februarja 1920.

MALI OGLASI

KONTORISTINJO, začelnico, večšo slovenskega in italijanskega jezika sprejme takoj trvdka Sever & Komp., Trst, ulica Nicolò Machiavelli št. 13.

VDOVA srednje starosti, z dvema odrastlimi sinčkoma in 2000 lir v gotovini, želi znanja v svrhu ženitve s pridnim mladeničem od 35 do 45 let. Re resne pomoče pod "Flego Ernesta" poštno ležeco, glavna pošta.

AUTOPREVOZI, na vsak določen kraj. Čuvaj garaže Röll, ul. sv. Frančiška 62, telefon 12-38.

POSTELNICA, sposobna, se isče pri družini, dobra hrana in plačilo. Pendice Scorsola št. 353, Vila Emilia.

KUHARICA se sprejme takoj. Oglasiti se ul. Fabio Filzi 17, I. desno.

RAKLE za trte, 500 komadov, se dobijo v Orleku št. 21, pri Sežani.

JABOLKA, HRUSKE, FIZOL, galčki, mandoln, koks, bokine, krompir kupujem male, velike množice. Kuret, Settefontane št. 1.

DEKLE neomadeževane preteklosti in prijetne znanosti, vselega značaja, z nekaj svoje oprave, isče mlad posestnik iz prijaznega kraja na deželi v svrhu ženitve. Pomoče, ako mogoče, s sliko, k ishe vrne, na ins. odd. Edinosti pod "Velika noč."

MODISTINJA ima klobuke svile in pačolanaste od 35 lir naprej. Acquadotto št. 85, I.

TRGOVSKI POMOČNIK isče službe v spekerijski stroki, večši slovenskega, nemškega in malo italijanskega jezika. Pomoče na ins. odd. Edinosti pod "St. 20."

VSAKOVRSNE VREČE kupuje J. Margon, ul. Torbiantca 13, Zaloga vrea.

DELAVEC, 30 let star, želi znanja v svrhu ženitve z gospodino 24 do 30 let. Pomoče pod "E. Milich", poštno ležeco, glavna pošta.

PIANINO ali kratak klavir, tudi potreben poprave, kupim v vsakem kraju tudi na deželi. Carlo Caner, Trst, ul. Solitario 25/III.

SLANIKI, okajeni, argentinski, Yarmouth, v sodah po 70 kg se prodajo. Zaloga, ul. Tivarnella 3.

Preužnanje kakoršnegakoli blaga se sprejme dnevno na progi

Trst-Kobdii-Vipava

M. FERJANČIČ, ulica Canicoli št. 6, 8, Trst

Lastna skladišča Trst-Vipava

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ  
prej dr. BODO  
Zobozdravnik dr. E. CLONFERO  
— in —  
dentist STANKO PERHAVEC  
Trst, try Goldoni štev. 11, II. nadstr.  
sprejemata od 9-12 in od 15-19  
Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi brez neba, reguliranje zob in zlate krone.  
Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki

G. PINO, zlatarnica-urarnica  
Trst, Corso Etav. 15  
Kupujem srebr